

# LAHES 200 000 TAIDETESTAAJAA YRITETÄÄN SAADA LIIKKEELLE

15.5.2016 1.38

Suomen Kulttuurirahasto kutsuu kaikki Suomen kahdeksaluokkalaiset kokemaan ja arvioimaan taidetta. Historiansa suurimmassa tukihankkeessa Rahasto vie kolme ikäluokkaa yläasteen 8.-luokkalaisia taidelaitoksiin syksystä 2017 lähtien.

Opettajat mukaan laskien hanke tavoittaa lähes 200 000 ihmistä. Suurhanke vastaa hyvin yläasteen rehtoreiden toiveisiin, sillä Rahaston teettämän kyselyn mukaan peräti 97 % rehtoreista lisäisi taidekäyntejä, jos niiden kustannukset olisivat halvemmat. Kulttuurirahaston Taidetestaajat-hankkeessa tavoitteena on saada suomalaiset nuoret kokemaan taidetta, myös sellaista johon moni ei muuten saa kosketusta. Hanke toteutetaan yhdessä Suomen lastenkulttuurikeskusten liiton kanssa, joka vastaa sen koordinoinnista, kuljetusten järjestämisestä ja hallinnoinnista. Kokonaiskustannukset ovat noin 15–20 miljoonaa euroa riippuen siitä, lähtevätkö kaikki luokat mukaan hankkeseen. Svenska kulturfonden osallistuu rahoitukseen noin 1,2 miljoonan euron osuudella.

"Taidetestaus käynnistyy itsenäisyyden juhluvuonna syksyllä 2017, kun liikkeelle lasketaan kaikkien aikojen suurin joukko taidekriitikoita. Hanke on enemmän kuin käynti teatterissa, museossa, konsertissa tai oopperassa. Nuoret tutustuvat taiteeseen luokkansa kanssa ja samalla arvioivat kokemustaan sosiaalisessa mediassa, jossa nuoret voivat käydä keskustelua paitsi keskenään myös taiteen tekijöiden kanssa", kertoo Rahaston hallituksen puheenjohtaja, akatemiaprofessori Elina Ikonen.

Jokaiselle 8. luokalle tarjotaan mahdollisuus kahteen valmiiksi sovittuun vierailuun. Toinen suuntautuu omaan maakuntaan tai lähialueelle, toinen Helsinkiin tai muualle Suomeen. Rahasto maksaa sekä matkat että pääsyliput. Testauksen tueksi oppilaat saavat etukäteen tietoa esityksestä, taitelijoiosta ja taidemuodosta. Itse kohteessa nuoret pääsevät tutustumaan taiteen lisäksi siihen, miten taideteos syntyy, millaista on taiteilijan työ tai mitä asioita tapahtuu ennen kuin esitys on valmis. Kokemuksen jälkeen eri kanavat ovat auki nuorten ajatuksille, oivalluksille, tunteille ja mielipiteille.

"Taidetestaajat on merkittävä hanke lastenkulttuurikeskuksille, jotka tekevät tiivistä yhteistyötä koulujen kanssa. Taidelaitosvierailuilla ja monipuolisella yleisötyöllä syvennetään koulujen kulttuurikasvatusta ja annetaan nuorille laajempi mahdollisuus taiteen ilmaisutavoista nauttimiseen ja niiden ymmärtämiseen", sanoo puheenjohtaja Päivi Setälä Suomen lastenkulttuurikeskusten liitosta.

"Taiteen avulla voidaan käsitellä nuorille vaikeita asioita, yksinäisyyttä, erilaisuutta tai identiteetin rakentamista. Monen selvityksen mukaan taide herättää paitsi kokemaan tunteita myös ilmaisemaan niitä, ja sitä paitsi se rentouttaa ja piristää. Taidetestaajat-hanke sopii hyvin uuden opetussuunnitelman tavoitteisiin", kertoo Suomen Rehtorit ry:n puheenjohtaja Riikka Lindroos.

Oppilaat kuljetetaan taidekohteisiin junalla, linja-autolla ja tarvittaessa lentäen. Koulut saavat asiasta kirjeen keväällä 2017 ja voivat sen jälkeen ilmoittautua taidetestaajiksi. Taidelaitokset voivat ensimmäisen kerran hakea mukaan hankkeeseen 2.5.–10.6.2016. Lukuvuoden 2017–2018 taidelaitokset valitaan alkusyksyllä 2016.

"Tämä on kiinnostava mahdollisuus taidelaitoksille ja taiteilijoille. Nuoret ovat tärkeitä Kansallisteatterille. Kansallisteatterin tarjonnassa 14-15-vuotiaat ovat usein jääneet katveeseen, joten haluamme kehittää myös heitä kiinnostavaa ohjelmistoa. Samalla pääsemme tiiviimpään vuorovaikutukseen nuoren teatteriyleisön kanssa", sanoo pääjohtaja Mika Myllyaho Suomen Kansallisteatterista.

"Koska nuorten antama palaute on julkista, kuka tahansa kulttuurista kiinnostunut voi tutustua kommentteihin ja löytää uusia näkökulmia esimerkiksi klassikkoteoksiin. Toivomme, että myös perinteinen media seuraisi ja välittäisi taidetestaajien mielipiteitä ja kokemuksia. Niistä muodostuu ainutlaatuinen kuva siitä, miten nuoret suhtautuvat taiteeseen ja millaiset teokset heitä koskettavat", sanoo Kulttuurirahaston ylläpitäjä Antti Arjava.

Kulttuurirahasto on valmistellut hanketta myös yhteistyössä Opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen, Suomen Kuntaliiton ja Suomen Rehtorit ry:n kanssa. Hanke on osa Suomen itsenäisyyden satavuotisjuhluvuoden ohjelmistoa.

Kustannukset rajoittavat koulujen taidekäyntejä Kulttuurirahasto on teettänyt Pink Eminence Oy:llä kyselyn yläasteiden rehtoreille ja taidelaitosten johtajille yläasteikäisten

taidekäynneistä. Taidelaitosten johtajien mukaan käyntejä rajoittavat matkakustannukset sekä hankaluus sovittaa käyntejä koulutyön arkeen. Rehtoreiden mukaan esteenä ovat matkojen lisäksi pikemminkin pääsylippujen hinnat.

Joka toisella yläasteella taidevierailuja on nykyisin 2-3 lukuvuoden aikana, mutta lähes joka kolmannessa koulussa korkeintaan yksi. Rehtoreista 47 % arvioi, että taidekäynnit ovat vähentyneet viimeisen kymmenen vuoden aikana. Vierailut suuntautuvat useimmiten lähialueille.

”Alueellinen epätasa-arvo on nuorten kannalta ilmeinen ongelma, ja valitettavasti se on pahentunut viime vuosina”, toteaa Riikka Lindroos.

”Olisi tärkeää, että pitkistäkin etäisyyksistä huolimatta koululaiset pääsisivät käymään konserteissa konserttisalissa eikä vain oman koulun jumppasalissa”, sanoo Lapin kamariorkesterin intendentti Ulla-Maija Kanerva. ”Kun konserttikäyttäytyminen on opeteltu luokan tai vanhempien kanssa, on kynnyksellä tulla konserttiin myös omatoimisesti paljon matalampi.”

Myös Opetus- ja Kulttuuriministeriö teetti hiljattain laajan koululaiskyselyn. Tulosten mukaan peruskoululaisilla on paljon ja monialaista kiinnostusta taiteen ja liikunnan harrastamiseen. Enemmistö koululaisista toivoi lisää taiteen harrastetunteja.

Lisätiedot